

พระราชบัญญัติ

กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรม
และฝีกอาชืพบุคคบบางประเภท
พ.ศ. ๒๕๑๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘

เป็นปีที่ ๓๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มี
พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการกำหนด
วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรมและฝีกอาชืพบุคคบบางประเภท

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่ รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ กำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบาง ประเภท พ.ศ. ๒๕๑๘”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดวิธีปฏิบัติ เกี่ยวกับการควบคุม การอบรมและการฝึกอาชีพ ตามประกาศ ของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ พ.ศ. ๒๕๐๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้รับการอบรม” หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกส่งตัวมา รับการอบรมและฝึกอาชีพในสถานอบรมและฝึกอาชีพตาม กฎหมายว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท

“สถานอบรมและฝึกอาชีพ” หมายความว่า สถานอบรม และฝึกอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคล บางประเภท

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมราชทัณฑ์

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งอธิบดีแต่งตั้งให้ปฏิบัติราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้อธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ และให้มีอำนาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับการควบคุมผู้รับการอบรมในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การรับตัว
- (๒) การเยี่ยมและการติดต่อ
- (๓) ประโยชน์และรางวัล
- (๔) วินัยและวิธีควบคุม
- (๕) การจัดชั้น การเลื่อนและลดชั้น
- (๖) การศึกษา การอบรม การฝึกอาชีพและการทำงาน
- (๗) การอนามัยและการสุขภาพ
- (๘) การปล่อยตัว
- (๘) ททรัพย์สินของผู้รับการอบรม
- (๑๐) สิ่งของต้องห้าม

(๑๑) ชนิดของอาวุธที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะพึงใช้

(๑๒) อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ใช้เครื่องพันธนาการแก่ผู้รับการอบรม
เว้นแต่

(๑) เป็นบุคคลที่มีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่าจะทำอันตราย
ต่อชีวิต หรือร่างกายของตนเองหรือผู้อื่น

(๒) เป็นบุคคลที่มีพฤติการณ์อันเชื่อได้ว่าจะพยายาม
หลบหนีจากสถานอบรมและฝึกอาชีพ

(๓) เมื่อถูกคุมตัวไปนอกสถานอบรมและฝึกอาชีพและ
มีเหตุอันสมควรที่จะต้องใช้เครื่องพันธนาการ ให้เจ้าพนักงานผู้
หน้าที่ควบคุมใช้เครื่องพันธนาการได้เท่าที่จำเป็น

ภายใต้บังคับอนุมาตรา (๓) แห่งมาตรานี้ ให้ผู้ปกครอง
สถานอบรมและฝึกอาชีพ เป็นเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจที่จะสั่งให้ใช้
เครื่องพันธนาการแก่ผู้รับการอบรมและที่จะเพิกถอนคำสั่งนั้น

มาตรา ๗ ผู้รับการอบรมต้องรับการศึกษ การอบรม การ
ฝึกอาชีพ และทำงานตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๘ ในระหว่างรับการอบรมและฝึกอาชีพ ถ้าปรากฏ
ว่าผู้รับการอบรมเป็นบุคคลวิกลจริต หรือมีจิตฟั่นเฟือนไม่
สมประกอบ ให้ผู้ปกครองสถานอบรมและฝึกอาชีพจัดส่งบุคคล

นั้นไปยังสถานพยาบาล เพื่อรับการรักษายาบาลโดยมิชักช้า
ถ้าหากมีเหตุทำให้ไม่อาจจัดส่งไปได้หรือสถานพยาบาลปฏิเสธ
การรับรักษายาบาล ให้ผู้ปกครองสถานอบรมและฝึกอาชีพ
จัดให้บุคคลนั้นได้รับการรักษายาบาลตามควรแก่กรณี ณ สถาน
อบรมและฝึกอาชีพ

ในกรณีที่ผู้รับการอบรมป่วยเจ็บและแพทย์ผู้ควบคุมการ
อนามัยของผู้รับการอบรมยื่นรายงานแสดงความเห็นว่าถ้าผู้รับ
การอบรมผู้นั้นคงรักษายาบาลอยู่ในสถานอบรมและฝึกอาชีพ
จะไม่ทุเลาดีขึ้น อธิบดีจะอนุญาตให้ผู้รับการอบรมผู้นั้นไปรักษา
ตัวในสถานที่อื่นใดนอกสถานอบรมและฝึกอาชีพ โดยมีเงื่อนไข
อย่างไรแล้วแต่จะเห็นสมควรก็ได้

ในกรณีดังกล่าวในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ถือว่าผู้รับ
การอบรมผู้นั้นพ้นจากการรับการอบรมและฝึกอาชีพ และถ้า
ผู้รับการอบรมไปเสียจากสถานที่ซึ่งได้รับอนุญาตให้ไปอยู่รักษา
ตัวให้ถือว่ามีความผิดฐานหลบหนีการคุมขังตามอำนาจของศาล

มาตรา ๕ ผู้รับการอบรมผู้ใดฝ่าฝืนข้อบังคับที่ออกตาม
มาตรา ๕ หรือขัดคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่มีอำนาจลงโทษผู้นั้นสถานใดสถานหนึ่ง หรือหลาย
สถาน ดังต่อไปนี้

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) งดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา
- (๓) ลดชั้น
- (๔) ตัดการอนุญาตให้ได้รับการเยี่ยมหรือการติดต่อไม่
เกินสามเดือน
- (๕) งดหรือลดประโยชน์และรางวัล
- (๖) ขังไม่เกินหนึ่งเดือน

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ผู้รับการอบรมกระทำความผิดอาญา
ขึ้นภายในสถานอบรมและฝึกอาชีพ และความผิดนั้นเป็นเพียง
ลหุโทษ หรือความผิดอันกระทำต่อทรัพย์สินของสถานอบรมและ
ฝึกอาชีพ หรือความผิดฐานพยายามหลบหนี จะดำเนินการ
สอบสวนหรือฟ้องร้องตามกฎหมาย หรือให้พนักงานเจ้าหน้าที่
ซึ่งเป็นผู้ปกครองสถานอบรมและฝึกอาชีพมีอำนาจวินิจฉัย
ลงโทษผู้รับการอบรมนั้นตามมาตรา ๘ ก็ได้

มาตรา ๑๑ ในการฝึกอาชีพและการทำงาน ผู้รับการอบรม
ไม่มีสิทธิได้ค่าจ้าง แต่อธิบดีอาจกำหนดให้แบ่งรายได้อันเกิด
จากแรงงานของผู้รับการอบรม โดยหักค่าใช้จ่ายออกเสียก่อน
ให้เป็นรางวัลแก่ผู้รับการอบรมและพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งเกี่ยว
ข้องกับการฝึกอาชีพ หรือการทำงานนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ผู้รับการอบรมผู้ใดได้รับการอบรมมาแล้ว ไม่น้อยกว่าสองในสามของกำหนดเวลาการอบรมและฝึกอาชีพ ตามคำสั่งของศาล ถ้าแสดงให้เห็นว่ามีความประพฤติดี มีความ อุตสาหะ มีความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ ผู้รับการอบรมผู้นั้นอาจ ได้รับการพักการอบรมตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับการอบรมกำลังหลบหนี หรือพยายามหลบหนี และไม่มีทางจะป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ

(๒) ผู้รับการอบรมก่อการจู่โจม หรือพยายามใช้กำลัง เปิดหรือทำลายประตู รั้วหรือกำแพงของสถานอบรมและ ฝึกอาชีพ หรือ

(๓) ผู้รับการอบรมจะใช้กำลังทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้อื่น

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจใช้อาวุธนอกจากอาวุธปืน แก่ผู้รับการอบรม เพื่อป้องกันหรือระงับเหตุการณ์นั้นได้

มาตรา ๑๔ เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้รับการอบรมไม่ยอมวางอาวุธ เมื่อพนักงานเจ้า หน้าที่สั่งให้วาง

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

(๒) ผู้รับการอบรมที่มีอาวุธร้ายแรงและกำลังหลบหนี ไม่ยอมหยุด ในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุดและไม่มีทางอื่นที่จะจับกุมได้ หรือ

(๓) ผู้รับการอบรมตั้งแต่สามคนขึ้นไปก่อการวุ่นวาย หรือพยายามใช้กำลังเปิดหรือทำลายประตู รั้วหรือกำแพงของ สถานอบรมและฝึกอาชีพ หรือใช้กำลังทำร้ายพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือผู้อื่น และไม่ยอมหยุดในเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่สั่งให้หยุด

พนักงานเจ้าหน้าที่อาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้รับการอบรมนั้นได้ แต่ถ้ามีพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเหนือตนอยู่ในที่นั้นด้วย จะใช้อาวุธปืนได้ก็ต่อเมื่อได้รับคำสั่งจากพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจเหนือตนแล้วเท่านั้น

มาตรา ๑๕ ในการจับกุมผู้รับการอบรมที่หลบหนีภายใน ยี่สิบสี่ชั่วโมงนับตั้งแต่วันที่หลบหนีไป พนักงานเจ้าหน้าที่ อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ ได้โดยอนุโลม เมื่อสิ้นกำหนดเวลานี้แล้ว จะใช้อำนาจเช่นนั้นต่อไปมิได้ แต่ทั้งนี้ไม่เป็นการตัดอำนาจเจ้าพนักงานใด ๆ ที่จะจับกุมผู้ หลบหนีโดยประการอื่น

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่ได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือจาก พนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อป้องกันหรือระงับเหตุการณ์ตาม

เล่ม ๘๒ ตอนที่ ๔๑ ราชกิจจานุเบกษา ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๘

มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจใช้อาวุธได้เช่นเดียวกับพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจผู้ใช้อำนาจตามมาตรา ๑๖ โดยสุจริต และตามเงื่อนไขที่ระบุไว้ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและอาญา ในผลแห่งการกระทำของตน

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่มีเหตุอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้รับการอบรม ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถย้ายผู้รับการอบรมไปควบคุมไว้ที่อื่นได้ทันที่ จะปล่อยผู้รับการอบรมไปชั่วคราวก็ได้ แต่ผู้รับการอบรมที่ถูกปล่อยไปนั้นต้องกลับมารายงานตนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานอบรมและฝึกอาชีพ หรือไปรายงานตนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ณ สถานีตำรวจ ทั้งนี้ ภายในกำหนดสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ปล่อยไป และต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ แล้วแต่กรณี อันเกี่ยวกับการควบคุมผู้รับการอบรมผู้นั้น

ผู้รับการอบรมผู้ใด ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในวรรคหนึ่ง โดยไม่มีเหตุอันสมควร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๘ ผู้ใดเข้าไปในสถานอบรมและฝึกอาชีพโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่หรือฝ่าฝืนข้อบังคับว่าด้วยการอนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าไปในสถานอบรมและฝึกอาชีพ หรือรับจ้างจากหรือส่งมอบให้แก่ผู้รับการอบรม หรือนำเข้าหรือส่งออกซึ่งเงินหรือสิ่งของต้องห้าม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

เงินและสิ่งของต้องห้ามที่มีการรับ ส่งมอบ นำเข้า หรือส่งออกตามวรรคก่อน ให้ริบเสียทั้งสิ้น

มาตรา ๒๐ การย้ายผู้รับการอบรมจากสถานอบรมและฝึกอาชีพแห่งหนึ่ง ไปยังอีกสถานอบรมและฝึกอาชีพอีกแห่งหนึ่ง นั้น ให้เป็นไปตามคำสั่งของอธิบดี

มาตรา ๒๑ ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุม การอบรมและการฝึกอาชีพ ตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๕๓ พ.ศ. ๒๕๐๓ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

มาตรา ๒๒ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษา
การตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง
เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

สัญญา ธรรมศักดิ์

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:— เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่
พระราชบัญญัติว่าด้วยการอบรมและฝึกอาชีพบุคคลบางประเภท
พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดวิธีการเกี่ยวกับการอบรมและฝึกอาชีพบุคคล
บางประเภทขึ้นใหม่ สมควรยกเลิกพระราชบัญญัติกำหนดวิธีการควบคุม
การอบรมและฝึกอาชีพตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๔๓ พ.ศ.
๒๕๑๓ และกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการอบรมและฝึกอาชีพบุคคล
บางประเภทเสียใหม่ให้สอดคล้องกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้